

**Міністерство освіти і науки України
Кіровоградський національний технічний університет**

Факультет обліку та фінансів

Оцінка в бухгалтерському обліку

**Методичні рекомендації
по проведенню практичних занять
для здобувачів рівня бакалавр денної, заочної та
поєднаної (дистанційної) форм навчання
зі спеціальності 0.71 «Облік і оподаткування»**

**Затверджено на засіданні
кафедри бухгалтерського обліку
протокол № 2 від 30 серпня 2016 р.**

Кропивницький – 2016 рік

Оцінка в бухгалтерському обліку: Методичні рекомендації по проведенню практичних занять для здобувачів рівня бакалавр денної, заочної та поєднаної (дистанційної) форм навчання зі спеціальності 0.71 «Облік і оподаткування» / автори-укладачі: Рузмаїкіна І.В., Кузьмін Є.С. – Кропивницький: КНТУ, 2016. - 30 с.

Автори-укладачі:

Рузмаїкіна Ірина Вікторівна, кандидат економічних наук, доцент

Кузьмін Євген Сергійович, кандидат економічних наук, викладач

Рецензент:

Давидов Григорій Миколайович, доктор економічних наук, професор.

ПРАКТИЧНА РОБОТА №1

Тема: Регламентування оцінки активів у фінансовому обліку

Мета: Опрацювання нормативної бази вітчизняного фінансового обліку та узагальнення способів та методів оцінки, передбачених для визначення вартості активів в обліку при придбанні, використанні, вибутті та на дату звітності.

Методичні вказівки для виконання.

Відповідно до ст. 4 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» встановлено необхідність оцінки всіх операцій підприємств, а саме те, що єдиний грошовий вимірник є важливим принципом бухгалтерського обліку і фінансової звітності, який проголошує: вимірювання та узагальнення всіх господарських операцій підприємства в його фінансовій звітності здійснюється в єдиній грошовій одиниці, а саме у грошовій одиниці України – гривні.

Основні принципи оцінки активів встановлюються національними Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку та є обов'язковими для підприємств і організацій усіх форм власності (крім бюджетних установ).

Завдання 1. Скласти таблицю «Нормативна регламентація оцінки активів за П(С)БО», зразок заповнення якої подано в табл. 1.1.

Таблиця 1.1 - Нормативна регламентація оцінки активів у фінансовому обліку

Нормативний документ	№, дата затвердження	Положення, що визначають оцінку активів
Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»	ВР України, від 16 липня 1999 р., № 996-XIV	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про історичну (фактичну) собівартість всіх видів активів, окрім дебіторської заборгованості і монетарних активів та її розкриття у фінансовій звітності.
П(С)БО 7 «Основні засоби»	Наказ Міністерства фінансів України, від 27 квітня 2000 р., № 92	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про вартісні оцінки основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, незавершених капітальних інвестицій та розкриття інформації про них у фінансовій звітності.
...	...	...

Залежно від того, що відбувається на даний час з активами: придбання, утримання на балансі чи вибуття, а також від того, з якими активами бухгалтер у тому чи іншому випадку має справу, оцінка активів здійснюється за різними видами вартостей.

Завдання 2. Скласти таблицю «Нормативна регламентація за видами вартісних оцінок активів у фінансовому обліку», зразок заповнення якої подано в табл. 1.2.

Таблиця 1.2 - Нормативна регламентація за видами вартісних оцінок активів у фінансовому обліку

Види вартісних оцінок	Нормативний документ	Види активів	Обставини, за яких використовується відповідний вид оцінки
Історична (фактична) собівартість	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»	Всі види активів, окрім дебіторської заборгованості і монетарних активів.	Придбання, утримання, вибуття.
Первісна вартість	П(С)БО 7 «Основні засоби»; П(С)БО 8 «Нематеріальні активи»; П(С)БО 9 «Запаси»; П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції»; П(С)БО 30 «Біологічні активи»	Всі види активів, окрім дебіторської заборгованості і монетарних активів.	Придбання, утримання, вибуття.
...	...	...	...

Відповідно до П(С)БО 28 «Зменшення корисності активів» від 24 грудня 2004 р. № 817 на дату річного балансу підприємство має оцінювати, чи існують ознаки можливого зменшення корисності активу. Тобто, підприємству надано право самостійно встановлювати оцінку активу за наявності певних ознак для цілей оцінки зменшення корисності.

Завдання 3. Заповнити таблицю «Ознаки зменшення корисності активу за П(С)БО 28», форма якої подана в табл. 1.3.

Таблиця 1.3 - Ознаки зменшення корисності активу за П(С)БО 28

№ з/п	Ознаки, що свідчать про зменшення корисності активу	Інформаційне забезпечення ознак, що свідчать про зменшення корисності активу
1	Зменшення ринкової вартості активу впродовж звітного періоду на істотно більшу величину, ніж очікувалось	
2	Старіння або фізичне пошкодження активу	
3	Суттєві негативні зміни в технологічному, ринковому, економічному або правовому середовищі, в якому діє підприємство, що відбулися впродовж звітного періоду або очікувані найближчим часом	
4	Збільшення впродовж звітного періоду ринкових ставок відсотка або інших ринкових ставок доходу від інвестицій, яке може вплинути на ставку дисконту і істотно зменшити суму очікуваного відшкодування активу	
5	Перевищення балансової вартості чистих активів підприємства над їх ринковою вартістю	

Продовження таблиці 1.3

6	Істотні зміни способу використання активу впродовж звітного періоду або такі очікувані зміни в наступному періоді, які негативно впливають на діяльність підприємства	
7	Інші свідчення того, що ефективність активу є або буде гіршою, ніж очікувалося	

Нормативну основу оцінки активів на підприємстві становлять чотири елементи: положення, передбачені Податковим кодексом України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI-ВР [5]; вимоги, передбачені П(С)БО; діючі методичні рекомендації з оцінки активів; існуюча в цей час нормативна база (характер діяльності, договори).

В ст. 7 Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» від 12 липня 2001 р. № 2658-III-ВР, обумовлені конкретні господарські умови, за яких встановлений обов'язок проводити незалежну оцінку майна із залученням відповідних спеціалістів – оцінювачів.

Завдання 4. Заповнити таблицю «Умови та операції обов'язкового залучення незалежної оцінки», склавши якомога повніший перелік таких операцій. Форма таблиці наведена в табл. 1.4.

Таблиця 1.4 - Умови та операції обов'язкового залучення незалежної оцінки

Групи оцінки	Господарські операції та умови, за яких встановлений обов'язок проводити незалежну оцінку
Незалежна оцінка в цивільно-правових правочинах, де бере участь державне або комунальне майно	1. 2. 3.
Незалежна оцінка, що проводиться для цілей бухгалтерського обліку та оподаткування	1. 2. 3. 4. 5.
Незалежна оцінка, що проводиться на підставі рішення суду	1. 2.

Завдання 5. Скласти таблицю «Визначення поняття оцінки в літературних джерелах». Рекомендована форма представлення виконаного завдання наведена в табл. 1.5.

Таблиця 1.5 - Визначення поняття оцінки в літературних джерелах

Автор	Назва джерела, книги	Визначення
И.Т. Фролов	Философский словарь Под. ред. И.Т. Фролова.- 4-е изд. –М.: Политиздат, 1984.- 445с.	Оцінка – це процес усвідомлення позитивної чи негативної значимості будь-яких господарських явищ, результатів праці, форм виробничо-трудової діяльності, матеріальних вчинків, здобутків господарювання для задоволення людських потреб, інтересів, цілей суб'єкта.
...	...	...

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 2

Тема: Оцінка дебіторської заборгованості в поточному обліку та у фінансовій звітності. Методи розрахунку резерву сумнівних боргів та обґрунтування їх вибору для підприємства

Мета: Обґрунтувати вибір методу розрахунку резерву сумнівних боргів. Розрахувати за даними свого варіанту суму резерву сумнівних боргів за методом абсолютної суми сумнівної заборгованості та за методом застосування коефіцієнта сумнівності.

Методичні вказівки для виконання.

Завдання 1. За даними аналітичного обліку підприємства «Альфа» станом на 31.06.2015 р. на підприємстві обліковується дебіторська заборгованість на загальну суму, наведену в табл. 2.1.

Таблиця 2.1 – Дані обліку підприємства «Альфа» станом на 31.06.2015 р. про наявність на підприємстві дебіторської заборгованості (суми по варіантах)

Показник	Варіант 1	Варіант 2	Варіант 3	Варіант 4	Варіант 5
Сума дебіторської заборгованості, грн.	500 000	105 000	105 000	115 000	115 000

У табл. 2.2 наведена інформація про дебіторську заборгованість підприємства «Альфа» за окремими дебіторами. Крім того, відомо, що стосовно дебітора 1 порушено справу про банкрутство, стосовно дебітора 2 є відомості про періодичне невиконання ним інших зобов'язань, стосовно дебітора 3 відбулося офіційне оприлюднення даних про його неплатоспроможність.

Таблиця 2.2 - Аналітичні дані про дебіторську заборгованість підприємства «Альфа» за окремими дебіторами станом на 31.06.2015 р.

Показник	Варіант 1		Варіант 2		Варіант 3		Варіант 4		Варіант 5	
	Поточна дебіторська заборгованість	У тому числі сумнівна	Поточна дебіторська заборгованість	У тому числі сумнівна	Поточна дебіторська заборгованість	У тому числі сумнівна	Поточна дебіторська заборгованість	У тому числі сумнівна	Поточна дебіторська заборгованість	У тому числі сумнівна
Дебітор 1	150000	15000	55000	5000	55000	15000	65000	65000	55000	20000
Дебітор 2	150000	-	25000	5000	25000	-	15000	20000	15000	-
Дебітор 3	200000	55000	25000	-	25000	25000	35000	-	45000	15000
Усього:	500000	70000	105000	10000	105000	40000	115000	85000	115000	35000

Дані про чистий дохід від реалізації підприємства «Альфа» за чотири останні звітні квартали наведено в табл. 2.3.

Таблиця 2.3 - Чистий дохід від реалізації підприємства «Альфа» за чотири останні звітні квартали перед звітною датою (по варіантах)

Показник	Варіант 1		Варіант 2		Варіант 3		Варіант 4		Варіант 5	
	Чистий дохід від реалізації	Безнадійна заборгованість	Чистий дохід від реалізації	Безнадійна заборгованість	Чистий дохід від реалізації	Безнадійна заборгованість	Чистий дохід від реалізації	Безнадійна заборгованість	Чистий дохід від реалізації	Безнадійна заборгованість
III квартал 2014 р.	1500000	-	1400000	120000	1500000	-	1550000	-	1500000	-
IV квартал 2014 р.	2100000	12000	2000000	-	2100000	125000	2150000	120000	2100000	125000
I квартал 2015 р.	1850000	-	1850000	-	1450000	-	1850000	-	1650000	-
II квартал 2015 р.	1000000	35000	1000000	350000	1000000	355000	1000000	355000	1000000	135000
Усього:	6450000	47000	6250000	470000	6050000	480000	6550000	475000	6250000	260000

Підприємство «Альфа» встановило такі строки непогашення безнадійної заборгованості:

- 1 група – менше одного місяця;
- 2 група – від одного місяця до одного кварталу;
- 3 група – від одного кварталу до одного року.

Відповідно за трьома групами була класифікована і сума поточної дебіторської заборгованості підприємства «Альфа», що наведено у табл. 2.4.

Таблиця 2.4 - Класифікація сум дебіторської заборгованості підприємства «Альфа» за трьома групами за строками непогашення (по варіантах)

Показник		Варіант 1		Варіант 2		Варіант 3		Варіант 4		Варіант 5	
		ДЗ на початок періоду	Списана безнадійна ДЗ	ДЗ на початок періоду	Списана безнадійна ДЗ	ДЗ на початок періоду	Списана безнадійна ДЗ	ДЗ на початок періоду	Списана безнадійна ДЗ	ДЗ на початок періоду	Списана безнадійна ДЗ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
III кв. 2014 р.	Гр. 1	500000	-	520000	-	510000	30000	500000	10000	550000	15000
	Гр. 2	100000	-	105000	-	110000	-	100000	50000	105000	55000
	Гр. 3	50000	-	55000	30000	50000	20000	55000	20000	55000	20000
IV кв. 2014р.	Гр. 1	110000	10000	100000	15000	100000	-	100000	10000	110000	15000
	Гр. 2	80000	2000	82000	20000	85000	30000	85000	3000	80000	20000
	Гр. 3	20000	-	25000	-	25000	-	25000	-	25000	5000
I кв. 2015р.	Гр. 1	50000	-	50000	50000	50000	-	50000	25000	50000	25000
	Гр. 2	40000	-	40000	-	40000	20000	45000	20000	45000	-
	Гр. 3	-	-	-	-	-	-	30000	10000	30000	10000
II кв. 2015 р.	Гр. 1	80000	5000	85000	15000	85000	25000	85000	20000	80000	30000
	Гр. 2	120000	20000	120000	25000	125000	25000	120000	25000	110000	20000
	Гр. 3	40000	10000	50000	20000	60000	30000	65000	25000	50000	10000
Усього:	Гр. 1										
	Гр. 2										
	Гр. 3										

Станом на кінець II кварталу 2015 р. заборгованість за групами склала суми, наведені в табл. 2.5:

Таблиця 2.5 - Заборгованість за групами непогашення підприємства «Альфа» станом на кінець II кварталу 2015 р. (по варіантах)

Показник	Варіант 1	Варіант 2	Варіант 3	Варіант 4	Варіант 5
Група 1	245000 грн.	45000 грн.	55000 грн.	45000 грн.	45000 грн.
Група 2	44000 грн.	14000 грн.	24000 грн.	44000 грн.	24000 грн.
Група 3	22000 грн.	12000 грн.	22000 грн.	10000 грн.	22000 грн.

Для визначення середньої питомої ваги списаної протягом періоду дебіторської заборгованості в сумі дебіторської заборгованості на початок відповідного періоду підприємство «Альфа» обрало період для аналізу протягом попередніх 3-х років. Дані про суми списаної безнадійної заборгованості за обраний період для обчислення її питомої ваги

у загальній сумі дебіторської заборгованості на початок кожного періоду наведено в табл. 2.6.

1. Завдання:

2. На підставі аналізу заборгованості зробити висновок щодо суми резерву сумнівних боргів по підприємству «Альфа» на кінець II кварталу 2015 р. Резерв визначити шляхом оцінки платоспроможності окремих дебіторів.

3. Використовуючи метод застосування коефіцієнта сумнівності, який базується на статистичних розрахунках, обчисліть його шляхом визначення питомої ваги безнадійних боргів у чистому доході.

Таблиця 2.6 - Суми списаної безнадійної заборгованості підприємства «Альфа» за період у 3 роки для обчислення її питомої ваги у загальній сумі дебіторської заборгованості на початок кожного періоду (по варіантах)

Показ- ник	Варіант 1		Варіант 2		Варіант 3		Варіант 4		Варіант 5	
	ДЗ на поча- ток року	Списана безна- дійна ДЗ за рік	ДЗ на початок року	Списана безнадійна ДЗ за рік	ДЗ на початок року	Списана безнадійна ДЗ за рік	ДЗ на початок року	Списана безнадійна ДЗ за рік	ДЗ на початок року	Списана безнадійна ДЗ за рік
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2012 рік	750000	78000	790000	90000	750000	50000	550000	55000	500000	65000
2013 рік	490000	50000	400000	150000	340000	100000	350000	10000	320000	16000
2014 рік	250000	12000	200000	22000	220000	20000	200000	70000	100000	20000
Усьо- го	—		-		-		-		-	

Проаналізуйте, яка частина доходів, нарахованих у попередніх періодах, не оплачена покупцями.

4. Обґрунтуйте для досліджуваного підприємства періоди для спостережень. Обчисліть коефіцієнт сумнівності шляхом ділення суми безнадійної дебіторської заборгованості на суму чистого доходу від реалізації сумарно за обрані періоди.

5. На основі наведеної класифікації дебіторської заборгованості за строками непогашення проведіть розрахунок коефіцієнта сумнівних боргів. Обґрунтуйте періоди непогашення для досліджуваного підприємства. Розрахуйте величину резерву сумнівних боргів на дату балансу.

6. Визначить середню питому вагу списаної протягом періоду дебіторської заборгованості в сумі дебіторської заборгованості на початок відповідного періоду за попередні 3 роки. Розрахуйте коефіцієнт сумнівності для визначення величини резерву сумнівних боргів як частку від ділення суми списаної дебіторської заборгованості за обраний період на суму дебіторської заборгованості на початок кожного року в обраному періоді.

Отримані показники за усі періоди додаються, а загальна сума ділиться на кількість періодів для визначення середнього показника.

Заповніть таблицю 2.7 та проаналізуйте підходи до обрання методу розрахунку резерву сумнівних боргів для даного підприємства.

Таблиця 2.7 - Порівняння значень сум резерву сумнівних боргів для підприємства «Альфа», розрахованих за різними методами, передбаченими П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість»

Метод розрахунку	Сума резерву сумнівних боргів
1. Метод абсолютної суми сумнівної заборгованості.	
2. Метод застосування коефіцієнта сумнівності:	
2.1. Визначення питомої ваги безнадійних боргів у чистому доході	
2.2. Класифікація дебіторської заборгованості за строками непогашення.	
2.3. Визначення середньої питомої ваги списаної протягом періоду дебіторської заборгованості в сумі дебіторської заборгованості на початок відповідного періоду за попередні 3–5 років.	

7. Заповніть таблицю 2.8.

Таблиця 2.8 - Кореспонденція рахунків з формування та використання резерву сумнівних боргів

№ з/п	Назва операції	Дебет	Кредит
1	Створення (нарахування) резерву сумнівних боргів		
2	Списання безнадійної дебіторської заборгованості з активів за рахунок резерву сумнівних боргів		
3	Списання безнадійної дебіторської заборгованості зі складу активів у сумі, що перевищує резерв		
4	Коригування розміру резерву сумнівних боргів на звітну дату:		
	Збільшення		
	Зменшення (методом «сторно»)		

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 3

Тема: Оцінка та переоцінка основних засобів

Мета: Обґрунтування прийняття рішення про переоцінку та відображення переоцінок в обліку

Методичні вказівки для виконання. Для виконання практичної роботи необхідно ознайомитись з прикладом рішення завдання.

Важливо! Зазначимо, що в реальній діяльності при наявності суттєвих відхилень сум справедливої вартості об'єкта від його залишкової вартості (які перевищують поріг суттєвості, зазначений в обліковій політиці підприємства, для нашої умови це 10%) переоцінка основних засобів згідно до П(С)БО 7 можлива, але не є обов'язковою. В даному навчальному прикладі ми вважаємо, що в усіх наведених випадках підприємство приймає рішення проводити переоцінку, адже мета даного прикладу – продемонструвати порядок бухгалтерського обліку всіх можливих видів переоцінки об'єкта основних засобів, передбачених П(С)БО 7, а саме:

- дооцінки об'єкта основних засобів, яка проводиться вперше;
- уцінки об'єкта основних засобів, яка проводиться після попередньо проведеної дооцінки;
- дооцінки об'єкта основних засобів, яка проводиться після попередньої уцінки;
- уцінки об'єкта основних засобів, яка проводиться вперше.

Приклад.

Устаткування придбано в грудні 2012 р. за 220 000 грн. (без ПДВ) й у місяці, наступному за місяцем придбання, введене в експлуатацію. Термін використання — 10 років. Метод амортизації — прямолінійний. Ліквідаційна вартість дорівнює нулю. Межа суттєвості відхилення залишкової вартості від справедливої для прийняття рішення про проведення переоцінки (згідно облікової політики підприємства) становить 10%. Обґрунтуйте необхідність та відобразіть переоцінку устаткування, якщо його справедлива вартість змінювалася протягом чотирьох наступних років, таким чином:

31.12.2014 — 220 000 грн.;

31.12.2015 — 126 000 грн.;

31.12.2016 — 129 600 грн.;

Сума нарахованого зносу за 2013 рік за застосування прямолінійного методу становитиме: $(220\,000 - 0) : 10 = 22\,000$ грн. Такою самою вона буде й у 2014 р. Наприкінці 2014 року на підставі того, що балансова вартість суттєво відрізняється від справедливої (за даними задачі справедлива вартість устаткування (див. умову.) на 31.12.2014 р. становить 220 000 грн.) Розрахунок переоціненої вартості устаткування за два перші роки експлуатації наведено в табл. 3.1.

Розрахунок балансової вартості та зносу після переоцінки проведено на основі індексу. Індекс переоцінки на 31.12.2014 р. визначаємо (за П(С)БО 7):

Індекс переоцінки = $220\,000$ (справедлива вартість на 31.12.2014 р.) / $176\,000$ (залишкову вартість на 31.12.2014 р.) = 1,25.

Таблиця 3.1. – Розрахунок сум для проведення переоцінки устаткування в обліку підприємства за перші два роки експлуатації

Дата	Показник	До переоцінки	Після переоцінки (дооцінки з індексом 1,25)	Індекс переоцінки	Зміни
31.12.2013 р. (через 1 рік експлуатації)	Первісна вартість	220 000	—	-	—
	Знос	22 000	—		—
	Балансова (залишкова вартість)	198 000	—		—
31.12.2014	Первісна вартість	220 000	275 000	1,25	+ 55 000
	Знос	44 000	55 000		+ 11 000
	Балансова (залишкова вартість)	176 000	220 000		+ 44 000

Тобто, відхилення становить 25%, що є більшим за поріг суттєвості, зазначений в обліковій політиці (10%).

Прийняте рішення про переоцінку (дооцінку) з індексом переоцінки 1,25.

Переоцінена первісна вартість визначена так:

$$220\,000 \cdot 1,25 = 275\,000;$$

Переоцінений знос:

$$44\,000 \cdot 1,25 = 55\,000.$$

Результатом операції стане дооцінка первісної вартості на +55 000 грн., зносу — на +11000 грн. На рахунках бухгалтерського обліку це буде відображено в такому порядку (див. табл. 3.2).

У результаті зазначених записів на субрахунку 411 «Дооцінка (уцінка) основних засобів» з'явилась величина додаткового капіталу, що дорівнює 44 000 грн. Це залишок по кредиту рахунку 411.

Таблиця 3.2 - Кореспонденція рахунків з відображення дооцінки первісної вартості та зносу устаткування на 31.12.2014 року

Зміст операцій на 31.12.2014	Сума	Дебет	Кредит
Відображається дооцінка вартості устаткування	55 000	104 «Машини та обладнання»	411 «Дооцінка (уцінка) основних засобів»
Відображається дооцінка зносу	11 000	411 «Дооцінка (уцінка) основних засобів»	131 «Знос основних засобів»

На 01.01.2015 року переоцінена вартість об'єкта становить 275 000 грн., знос — 55 000 грн., залишкова вартість — 220 000 грн. Зазначимо, що до закінчення терміну експлуатації залишилось 8 років. Розрахуємо суму зносу прямолінійним методом, який зазначено в обліковій політиці підприємства, за наступний, 2015 рік:

$$\text{Знос} = 275\,000 / 8 = 34\,375 \text{ грн./рік}$$

Розрахуємо накопичений знос устаткування на 31.12.2015 р. Раніше було визначено, що 44 000 грн. – це накопичений знос на 31.12.2014 року, тобто за перший рік експлуатації. Додамо до нього суму зносу, розраховану за 2015 рік, тобто, 34 375 грн. В сумі накопичений знос за 2 роки становить:

$$\text{Накопичений знос за 2 роки (2014 та 2015): } 44\,000 + 34\,375 = 78\,375 \text{ грн.}$$

Таким чином, залишкова вартість устаткування на 31.12.2015 року складе суму, яка дорівнює різниці: переоцінена вартість мінус накопичений знос:

$$\text{Залишкова вартість на 31.12.2015 р.} = 275\,000 - 78\,375 = 196\,625 \text{ грн.}$$

На 31.12.2015 р. справедлива вартість устаткування дорівнює 126 000 грн. (Див. умову прикладу). Здійснимо розрахунок сум переоцінки в табл. 3.3.

$$\text{Індекс переоцінки} = 126\,000 \text{ (справедлива вартість на 31.12.2015р.)} / 196\,625 \text{ (залишкову вартість на 31.12.2015 р.)} = 0,641.$$

Тобто, відхилення справедливої вартості від залишкової на цю дату становить близько 36% ($100\% - 64,1\% = 35,9\%$), що є значно більшим за поріг суттєвості, зазначений в обліковій політиці підприємства (10%). Прийняте рішення про переоцінку (а саме, уцінку) з індексом переоцінки 0,641.

Таблиця 3.3 - Розрахунок сум переоцінки (уцінки) первісної (переоціненої) вартості та зносу устаткування на 31.12.2015 року

Дата	Показник	До переоцінки	Після переоцінки (уцінки з індексом 0,641)	Зміни
31.12.2015	Переоцінена (така, що замінила первісну) вартість	275 000	176 275	– 98 725
	Знос	78 375	50 238	– 28 137
	Залишкова вартість	196 625	126 037	– 70 588

Як видно з табл., переоцінена (така, що замінила первісну) вартість об'єкта зменшилась на 98 725 грн. Уцінка повинна бути відображена з урахуванням попередньої дооцінки. Нагадуємо, що сальдо кредитове на субрахунку 411 «Дооцінка (уцінка) основних засобів» на 31.12.2015 р. становить **44 000** грн. Відображення уцінки на рахунках бухгалтерського обліку наведене в табл. 3.4.

Наведені операції зменшать до нуля величину фонду дооцінки основних засобів на субрахунку 411 «Дооцінка (уцінка) основних засобів», утвореного раніше в ході попередньої дооцінки устаткування. Крім того, на витрати періоду (рах. 975 «Уцінка необоротних активів і фінансових інвестицій») буде віднесено 26 588 грн. На 01.01.2016 р. нова переоцінена вартість устаткування дорівнює 176 275 грн., знос — 50 238 грн.

Таблиця 3.4 - Кореспонденція рахунків з відображення уцінки первісної вартості та зносу устаткування, яке раніше було дооцінене, на 31.12.2014 року

Зміст операцій на 31.12.2015 р.	Сума, грн.	Дебет	Кредит	Загалом по грюх проведень сум зменшення по рах. 104 склала 98 725 грн., тобто відповідає необхідній сумі, розрахованій в табл. 3.3.
Відображається уцінка первісної вартості одночасно з уцінкою зносу (на суму, розраховану в табл. 3.3)	28 137	131 «Знос основних засобів»	104 «Машини та обладнання»	
На суму уцінки первісної (переоціненої) вартості в межах сальдо фонду, який утворився в наслідок попередньої дооцінки	44 000	411 «Дооцінка (уцінка) основних засобів»	104 «Машини та обладнання»	
Відображається уцінка первісної вартості на суму, що доповнює дві попередні операції до необхідної суми уцінки первісної вартості, розрахованої в табл. 3.3 (98 725 грн.) Розрахуємо суму для цієї операції: $98725 - 28\,137 - 44\,000 = 26\,588$ грн.	26 588	975 «Уцінка необоротних активів і фінансових інвестицій»	104 «Машини та обладнання»	

До закінчення терміну корисного використання залишилось 7 років. Визначимо знос устаткування за 2016 рік методом прямолінійного списання шляхом ділення нової переоціненої вартості на кількість років, що залишилися до кінця строку корисного використання, як це передбачено П(С)БО 7.

Знос, нарахований протягом 2016 року = $176\,275 / 7 = 25\,182$ грн./рік

Розрахуємо накопичений знос устаткування на 31.12.2016 р. Для цього суму 50 238 грн. (знос на початок, на 01.01.2016 р., див. табл. 3.3) збільшимо на суму зносу, нарахованого протягом 2016 року, а саме, на 25 182 грн. (знос за 2016 рік).

Накопичений знос на кінець 2016 року (сальдо кредитове по рахунку 131 на 31.12.2016 року) складе:

Накопичений знос за 3 роки (2014, 2015, 2016 роки): $50\,238 + 25\,182 = 75\,420$ грн.

Визначимо залишкову вартість обладнання на кінець 2016 року, враховуючи дані про його первісну (переоцінену) вартість на початок 2016 року (дані табл. 3.3) та знос, накопичений за 3 роки, протягом 2014-2016 років, розрахований вище.

Залишкова вартість обладнання на 31.12.2016 р. = $176\,275 - 75\,420 = 100\,855$ грн.

Розглянемо дії підприємства на 31.12.2016 року, оцінимо ситуацію необхідності чи доцільності переоцінки. На цю дату справедлива вартість устаткування дорівнює 129 600 грн. (див. умову прикладу). Здійснимо розрахунок відхилення суми справедливої вартості устаткування від залишкової, щоб оцінити суттєвість такого відхилення та доцільність проведення переоцінки для даного підприємства.

Індекс переоцінки = 129 000 (справедлива вартість на 31.12.2016р.) / 100 855 (залишкову вартість на 31.12.2016 р.) = 1,285.

Тобто, відхилення справедливої вартості від залишкової на цю дату становить 28,5% (128,5% - 100% = 28,5%), що є значно більшим за поріг суттєвості, зазначений в обліковій політиці підприємства (10%). Прийняте рішення про переоцінку (а саме, дооцінку) з індексом переоцінки 1,285.

Розрахунок переоціненої вартості устаткування, переоціненого зносу, а також залишкової вартості устаткування і сум відхилень, на які необхідно скласти проведення на 31.12.2016 року, наведено в табл. 3.5.

Таблиця 3.5 - Розрахунок сум переоцінки (дооцінки після попередньої уцінки) первісної (переоціненої) вартості та зносу устаткування на 31.12.2016 року

Дата	Показник	До переоцінки	Після переоцінки (дооцінки з індексом 1,285)	Зміни
31.12.2016	Переоцінена (така, що замінює первісну) вартість	176 275	226 513,4	+ 50 238,4
	Знос	75 420	96 914,7	+ 21 494,7
	Залишкова вартість	100 855	129 598,7	+ 28 743,7

Як видно з табл. 3.5, вартість устаткування входить проведення дооцінки має зрости на 50 238, 4 грн. Ця операція є дооцінкою, яка проводиться після попередньої уцінки.

Згідно до п. 20 П(С)БО 7 є правило, що при відображенні на рахунках такої дооцінки, перш за все, необхідно на доходи віднести стільки ж, скільки було віднесено на витрати в ході минулої уцінки. Такий підхід відповідає принципу обачності.

Урахування витрат, які виникли в ході попередньої уцінки, в сумі 26 588 грн. (див. табл. 3.4) та були віднесені в дебет субрахунку 975 «Уцінка необоротних активів і фінансових інвестицій» зумовило те, що потрібно на доходи при наступній уцінці віднести таку саму величину, а суми перевищення – на збільшення капіталу у дооцінках, тобто у кредит рах. 411. Кореспонденція рахунків наведена у табл. 3.6.

Таблиця 3.6 - Кореспонденція рахунків з відображення уцінки первісної вартості та зносу устаткування, яке раніше було дооцінене, на 31.12.2014 року

№	Зміст операцій 31.12.2017	Сума	Дебет	Кредит	Загалом по трьох проведених сума збільшення по Д-т рах. 104 склала 50238,4 грн., тобто відповідає необхідній сумі, розрахованій в табл. 3.5.
1.	У межах сум, раніше віднесених на витрати	26 588	104 «Машини та обладнання»	746 «Інші доходи від звичайної діяльності»	
2.	Відображається дооцінка зносу	21 494,7	104 «Машини та обладнання»	131 «Знос основних засобів»	
3.	Понад суми, що раніше віднесені на витрати (50 238,4 – 26 588 – 21494,7 = 2 155,7)	2 155,7	104 «Машини та обладнання»	411 «Дооцінка (уцінка) основних засобів»	

Виходячи з наведеного вище, можна зробити важливий висновок: **відображення переоцінки об'єкту основних засобів на рахунках завжди повинно проводитися на основі аналізу попередніх переоцінок даного об'єкту.**

ВАРІАНТИ ЗАВДАНЬ ДЛЯ ПРАКТИЧНОЇ РОБОТИ № 3

Підприємством придбано устаткування в грудні 2012 р. й у наступному місяці введено в експлуатацію. Вартість устаткування по варіантах наведено в таблиці 3.7. Термін використання — 10 років. Метод амортизації — прямолінійний. Ліквідаційна вартість дорівнює нулю. Згідно з Наказом про облікову політику рівень суттєвості для проведення переоцінки основних засобів встановлено на рівні 7%. Обґрунтуйте необхідність та відобразіть переоцінку устаткування, якщо його справедлива вартість змінювалася протягом чотирьох років, так, як наведено в таблиці 3.7.

Таблиця 3.7. – Дані по варіантах для розрахунку дооцінок та переоцінок об'єкта основних засобів

Дата	Показник	Варіант 1			Варіант 2			Варіант 3			Варіант 4			Варіант 5		
		До переоц.	Після пер.	Зміни	До переоц.	Після пер.	Зміни	До переоц.	Після пер.	Зміни	До переоц.	Після пер.	Зміни	До переоц.	Після пер.	Зміни
31.12.2013	Перв. варт.	200 000	?	?	280 000	?	?	360 000	?	?	320 000	?	?	400 000	?	?
	Знос	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	Залишкова варт.	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	Справ. варт	200 000			281 000			362 000			322 000			403 000		
31.12.2014	Перв. варт.	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	Знос	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	Залишкова варт.	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	Справ. варт.	220 000			110% від рівня залишкової вартості на 31.12.2014			110% від рівня залишкової вартості на 31.12.2014			110% від рівня залишкової вартості на 31.12.2014			110% від рівня залишкової вартості на 31.12.2014		
31.12.2015	Перв. варт.	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	Знос	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	Залишкова варт.	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	Справ. варт.	126 000			65% від рівня залишкової вартості на 31.12.2015			70% від рівня залишкової вартості на 31.12.2015			80% від рівня залишкової вартості на 31.12.2015			75% від рівня залишкової вартості на 31.12.2015		
31.12.2016	Перв. варт.	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	Знос	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	Залишкова варт.	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	Справ. варт.	129 600			120% від рівня залишкової вартості на 31.12.2016			115% від рівня залишкової вартості на 31.12.2016			112% від рівня залишкової вартості на 31.12.2016			125% від рівня залишкової вартості на 31.12.2016		

Сума нарахованого зносу за 2013 - 2016 роки за прямолінійного методу становитиме значення, які необхідно навести в таблиці 3.8.

Таблиця 3.8. – Розрахунок показників зносу за 2013-2016 роки для заповнення таблиці 3.7

Дата	Показник	Розрахунок	Сума
31.12.2013	Знос на початок 2013 року		
	Накопичений знос за 2013 рік		
	Знос після переоцінки на 31.12.2013		
31.12.2014	Знос на початок 2014 року		
	Накопичений знос за 2014 рік		
	Знос після переоцінки на 31.12.2014		
31.12.2015	...	...	...
31.12.2016	...	...	...

Необхідно навести на кожну дату обґрунтування необхідності проведення переоцінки та розрахунки, які узагальнюються в таблиці 3.9.

Таблиця 3.9. – Розрахунки та пояснення для заповнення таблиці 3.7

Дата	Показник	До переоцінки	Після переоцінки	Індекс переоцінки	Зміни	Розрахунки і пояснення			
31.12.2013	Первісна вартість								
	Знос								
	Балансова (залишкова вартість)								
31.12.2014	Первісна вартість								
	Знос								
	Балансова (залишкова вартість)								

Продовження таблиці 3.9

31.12.2015	...								
31.12.2016	...								

Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку проведення, що відображають здійснення переоцінки на кожну дату. Це необхідно зробити в таблиці за зразком (див. табл. 3.10).

Таблиця 3.10. – Кореспонденція рахунків з облік переоцінок основних засобів

Зміст операцій	Сума	Дебет	Кредит	Розрахунки та обґрунтування
31.12.2013 відображається дооцінка вартості устаткування				
31.12.2013 відображається дооцінка зносу				
31.12.2014	...	...	...	...
31.12.2015	...	...	...	...
...				

ЗАВДАННЯ:

1. Скласти заповнену таблицю 3.7 для свого варіанту.
2. Результати і порядок розрахунку зносу занести в таблицю 3.8.
3. Розрахувати індекси переоцінки, суми змін по кожному показнику та навести посилання на нормативні джерела в таблиці 3.9.
4. Бухгалтерські проведення та пояснення до них навести на кожну дату переоцінки, заповнивши таблицю 3.10.
5. У результаті зазначених записів необхідно визначити залишок додаткового капіталу на субрахунку 411 «Дооцінка (уцінка) основних засобів» на кінець кожного року. Обґрунтувати порядок списання (використання) залишку капіталу в дооцінках по субрахунку 411 «Дооцінка (уцінка) основних засобів», який утвориться на 01.01.2017 року.

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 4

Тема: Оцінка фінансових інвестицій.

Мета: Обґрунтувати метод оцінки фінансових інвестицій при придбанні та на дату балансу. Визначити вплив методу оцінки, що застосовується, на показники фінансової звітності.

Завдання 1. Підприємство “А” інвестує тимчасово вільні кошти в облігації підприємства “Б”. 31.12.2011 р. воно придбало облігації по поточній ринковій вартості з дисконтом (премією). Номінал (вартість погашення) облігацій наведено в таблиці. Договором купівлі-продажу встановлена річна фіксована ставка відсотка. Відсотки сплачуються 1 раз на рік – в кінці кожного року. Підприємство “А” при придбанні облігацій сплатило брокерську комісію. Також у договорі визначений строк погашення облігацій.

Обґрунтувати методи оцінки фінансових інвестицій при придбанні та на дату балансу. Відобразити всі господарські операції бухгалтерськими проводками.

Таблиця 4.1. – Вихідні дані по варіантах 1 – 5 для виконання практичної роботи № 4

Показник	Варіант 1	Варіант 2	Варіант 3	Варіант 4	Варіант 5
Кількість придбаних облігацій, од.	200	300	400	500	600
Собівартість придбання 1 облігації, грн.	940	800	1200	1100	1200
Вартість погашення облігації, грн.	1000	1000	1000	1500	1000
Річна фіксована ставка відсотка, %	10	9	10	12	15
Сума сплаченої брокерської комісії, грн.	700	900	850	1000	1100
Строк погашення облігацій	1.01.2013р.	1.01.2014р.	1.01.2013р.	1.01.2014р.	1.01.2015р.

Провести розрахунок амортизації дисконту (премії) за інвестиціями в облігації в залежності від умови варіанту. Використовувати таблицю 4.2 або таблицю 4.3 в залежності від варіанту..

Таблиця 4.2. – Розрахунок амортизації дисконту за інвестиціями в облігації
(за П(С)БО 12)

Дата	Номінальна сума відсотка, грн.	Сума відсотка за ефективною ставкою, грн.	Сума амортизації дисконту (премії), грн. (гр.3 – гр.2)	Амортизована собівартість інвестиції, грн.
1	2	3	4	5
Підсумок				X

Таблиця 4.3 – Розрахунок амортизації премії за інвестиціями в облігації (за П(С)БО 12)

Дата	Номінальна сума відсотка, грн.	Сума відсотка за ефективною ставкою, грн.	Сума амортизації премії, грн. (гр.2 – гр.3)	Амортизована собівартість інвестиції, грн.
1	2	3	4	5
Підсумок				X

У обліку інвестора (підприємство “А”) зробити проводки, результати оформити у таблиці 4.4 або таблиці 4.5.

Таблиця 4.4 – Відображення в обліку облігацій, придбаних з дисконтом

№ з/п	Дата, зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Дебет	Кредит	
1	2	3	4	5
1	Зараховано придбані облігації до складу фінансових інвестицій			
2	Відображено вартість послуг брокера			
3	Нарахування відсоткового доходу до отримання			
4	Амортизація дисконту			
5	Отримання відсотків за облігацією			
...	...	...	...	...
6	Нарахування відсоткового доходу до отримання			
7	Амортизація дисконту			
8	Отримання відсотків за облігацією			
9	Нарахування відсоткового доходу до отримання			
10	Амортизація дисконту			
11	Отримання відсотків за облігацією			
12	Нарахування відсоткового доходу до отримання			
13	Амортизація дисконту			
14	Отримання відсотків за облігацією			
15	Погашення облігації			

Таблиця 4.5 – Відображення в обліку облігацій, придбаних з премією

№ з/п	Дата, зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Дебет	Кредит	
1	2	3	4	5
1	Зарахування придбаних облігацій до складу фінансових інвестицій			
2	Відображено вартість послуг брокера			
3	Нарахування відсотків до отримання, зменшених на суму амортизації премії			
4	Амортизація премії			
5	Отримання відсотків за облігацією			
...	...	...	...	...
6	Нарахування відсотків до отримання			
7	Амортизація премії			
8	Отримання відсотків за облігацією			
9	Нарахування відсотків до отримання			
10	Амортизація премії			
11	Отримання відсотків за облігацією			
12	Погашення облігації			

За формою, наведеною в таблиці 4.6, необхідно скласти термінологічний словник за темою «Оцінка фінансових інвестицій»

Таблиця 4.6 – термінологічний словник за темою «Оцінка фінансових інвестицій»

№	Термін або поняття	Джерело	Визначення
1	Фінансові інвестиції		
2	Довгострокові фінансові інвестиції		
3	Поточні фінансові інвестиції		
4	Еквіваленти грошових коштів		
5	Інвестиції в асоційовані підприємства		
6	Інвестиції в дочірні підприємства		
7	Інвестиції в спільну діяльність		
8	Справедлива вартість цінних паперів		
9	Відсотки		
10	Дохід від участі у капіталі		
11	Дивіденди		
12	Дисконт		
13	Роялті		
14	Доходи від зростання вартості		
15	Ринкова вартість фінансової інвестиції		
16	Активний ринок		
17	Зменшення корисності		
18	Амортизована собівартість фінансової інвестиції		
19	Ефективна ставка відсотка		
20	Метод участі в капіталі		

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 5

Тема: Оцінка об'єктів фінансової та операційної оренди

Мета: Засвоїти прийоми оцінки активів, зобов'язань, доходів, витрат і фінансових результатів орендаря та орендодавця при операціях з фінансової і оперативної оренди. Закріпити методи оцінки доходів і витрат при відображенні реалізації активів, що передаються орендодавцем в оренду. Обґрунтувати вибір методу оцінки активів, доходів і витрат при операціях з фінансової оренди, а також оцінки доходів і витрат при відображенні реалізації активів, що передаються орендодавцем в оренду.

Завдання 1. 02.01.2009 р. підприємство уклало орендну угоду про оренду обладнання на умовах, наведених в таблиці 5.1.

Таблиця 5.1 – Дані для виконання студентами завдання практичної роботи №5 по варіантах 1 – 5

Показник	Варіант 1	Варіант 2	Варіант 3	Варіант 4	Варіант 5
справедлива вартість з ПДВ	120 000	180 000	240 000	300 000	360 000
Строк оренди	4 роки	5 років	6 років	8 років	5 років
строк корисної експлуатації	5 років	8 років	20 років	25 років	6 років
Метод амортизації	прямолінійний	прямолінійний	прямолінійний	прямолінійний	прямолінійний
Орендна ставка, %.	12	15	17	20	24
Строк сплати орендних платежів	Раз на рік, на початку року	2 рази на рік, 2 січня та 1 липня	Раз на рік, на початку року	2 рази на рік, 2 січня та 1 липня	Раз на рік, на початку року
Орендні платежі	29 340	15 870			
Право на придбання орендарем активу після закінчення строку оренди	Не передбачене	Не передбачене	Передбачене	Передбачене	Не передбачене

ЗАВДАННЯ:

1. Класифікувати зазначену угоду оренди за вимогами П(С)БО 14 «Оренда» та обґрунтувати дане рішення.
2. Визначити теперішню вартість мінімальних орендних платежів та порівняти її із справедливою вартістю орендованого активу на початку строку оренди.
3. Визначити суму, яку орендар повинен відобразити як первісну вартість обладнання, отриманого у оренду.
4. Визначити загальну суму фінансових витрат.
5. Визначити фінансові витрати у складі першого платежу.

6. Розрахувати орендні платежі та дисконтовану суму зобов'язання з оренди у формі таблиці 2, якщо супутніх витрат орендодавця немає.

7. Визначити термін, протягом якого необхідно амортизувати об'єкт та місячну суму амортизаційних відрахувань.

8. Описати відмінності порядку розрахунків у випадках, коли орендні платежі сплачуються на початку або в кінці звітного періоду.

9. Дати письмову відповідь на запитання: коли для визначення дисконтованої вартості зобов'язання з фінансової оренди необхідно використати таблиці теперішньої вартості звичайного ануїтету?

10. Які особливості в обліку орендодавця залежать від того, чи він є тільки орендодавцем, чи є також і виробником активу, який передається в фінансову оренду?

Заповнити таблиці 5.2, 5.3, 5.4 та 5.5.

Таблиця 5.2 – Розрахунок орендних платежів орендаря у разі їх сплати на початку
(в кінці) періоду

Дата	Сума, грн.			Залишок зобов'язання з оренди на кінець періоду
	Річний орендний платіж	З суми річного орендного платежу		
		Фінансові витрати*	Зменшення зобов'язання з оренди (плата за основний засіб)**	
1	2	3	4	5
...				
Разом				

*Визначається як добуток залишку зобов'язання з оренди на попередню дату платежу та орендної ставки відсотка за період

** Визначається як різниця між сумою орендного платежу та сумою фінансових витрат.

Таблиця 5.3 – Облік фінансової оренди орендарем у разі сплати орендних платежів на початку періоду

№ з/п	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Дебет	Кредит	
1	2	3	4	5
1	Первісна вартість орендованого активу та зобов'язання з фінансової оренди			
	Введення в експлуатацію об'єкта оренди			
2	Перекласифікація зобов'язання, яке припадає на 12 місяців дати оприбуткування, з довгострокового в поточне			
3	Орендний платіж за перший період			
	ПДВ			
4	Нарахування амортизації об'єкта оренди (щомісяця)			
5	Перекласифікація довгострокового зобов'язання в поточне			

Продовження таблиці 5.3

	Перерахування орендодавцеві за об'єкт оренди
7	ПДВ
8	Відсотки (якщо сплачені на початку року за весь рік, то використовується рахунок 39)
9	Зарахування відсотків до витрат звітного періоду
10	По закінченні строку оренди: Списання зносу

Таблиця 5. 4 – Облік фінансової оренди орендодавцем – не виробником активу, який передається в фінансову оренду за умови сплати орендних платежів на початку періоду

№ з/п	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Дебет	Кредит	
1	2		4	5
1	Списання зносу орендованого активу			
2	Списання залишкової вартості			
3	Дохід від реалізації			
4	ПДВ			
5	Перекласифікація довгострокової дебіторської заборгованості у поточну на початку першого року оренди Отримання орендної плати за перший рік			
6	Перекласифікація довгострокової дебіторської заборгованості у поточну в кінці року (31 грудня кожного року)			
7	Отримання орендної плати за наступний рік			
8	Зарахування фінансових доходів до доходів звітного періоду (наприкінці кожного кварталу)			
9	Оприбуткування обладнання після завершення строку оренди			

Таблиця 5.5 – Відмінності в обліку фінансової оренди орендодавця - не виробника та орендодавця-виробника об'єкта фінансової оренди

Зміст операції	Орендодавець - не виробник об'єкта фінансової оренди (П(С)БО 14 (п.10-12))		Орендодавець - виробник об'єкта фінансової оренди (П(С)БО 14 (п. 13-14))	
	Як реалізація необоротних активів, призначених для продажу П(С)БО 27		Як реалізація готової продукції	
	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
1	2	3	4	5
Списання переданого в оренду активу				
Визнання доходу від реалізації				
ПДВ				

Згідно п. 21 П(С)БО 7 при вибутті об'єктів основних засобів, які раніше були переоцінені, перевищення сум попередніх дооцінок над сумою попередніх уцінок залишкової вартості цього об'єкта основних засобів включається до складу нерозподіленого прибутку з одночасним зменшенням капіталу у дооцінках.

Перевищення сум попередніх дооцінок об'єкта основних засобів над сумою попередніх уцінок залишкової вартості цього об'єкта основних засобів може щомісяця (щокварталу, раз на рік) у сумі, пропорційній нарахуванню амортизації, включатися до складу нерозподіленого прибутку з одночасним зменшенням капіталу у дооцінках. При цьому до складу нерозподіленого прибутку при вибутті цього об'єкта включається залишок перевищення сум попередніх дооцінок над сумою попередніх уцінок такого об'єкта, що відображений у складі капіталу у дооцінках.

Відомості про суму перевищення попередніх дооцінок над сумою попередніх уцінок об'єкта, що включені до складу нерозподіленого прибутку, заносяться до реєстрів аналітичного обліку основних засобів.